

Conservatorio Profesional de Música de Vigo

Programación de Coro

Índice

---

1. Introducción	4
1.1 Marco Legal	4
1.2 Características do centro	5
1.3 Características do alumnado	6
2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais	8
2.1 Grao Profesional	8
3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais	9
4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Coro ...	10
4.1 Grao profesional da materia de Coro	10
5. Metodoloxía	13
5.1 Principios metodolóxicos	13
5.2 Métodos didácticos	14
6. Atención á diversidade	15
7. Temas transversais	16
7.1 Educación en valores	16
7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)....	17
8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas	18
8.1 Actos institucionais	18
8.2 Cursos e clases maxistras	19
8.3 Audicións	19
8.4 Outros	19
9. Secuenciación por cursos	20
9.1 Curso: 1º de grao profesional	20
9.1.1 Obxectivos	20
9.1.2 Contidos	20
9.1.3 Avaliación	21
9.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	23
9.1.5 Medidas de recuperación	23
9.1.6 Recursos didácticos	24
9.2 Curso: 2º de grao profesional	25
9.2.1 Obxectivos	25
9.2.2 Contidos	25
9.2.3 Avaliación	26
9.2.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	28

9.2.5	Medidas de recuperación	28
9.2.6	Recursos didácticos	29
9.3	Curso: 3º de grao profesional.....	30
9.3.1	Obxectivos	30
9.3.2	Contidos	30
9.3.3	Avaliación	31
9.3.4	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	33
9.3.5	Medidas de recuperación	33
9.3.6	Recursos didácticos	34
9.4	Curso: 4º de grao profesional.....	35
9.4.1	Obxectivos	35
9.4.2	Contidos	35
9.4.3	Avaliación	36
9.4.4	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	38
9.4.5	Medidas de recuperación	38
9.4.6	Recursos didácticos	39
9.5	Curso: 5º de grao profesional.....	40
9.5.1	Obxectivos	40
9.5.2	Contidos	40
9.5.3	Avaliación	41
9.5.4	Criterios para a concesión de ampliación de matrícula	43
9.5.5	Medidas de recuperación	43
9.5.6	Recursos didácticos	44
9.6	Curso: 6º de grao profesional.....	45
9.6.1	Obxectivos	45
9.6.2	Contidos	45
9.6.3	Avaliación	46
9.6.4	Medidas de recuperación	48
9.6.5	Recursos didácticos	49
10.	Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica	50
11.	Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento.....	51
12.	ANEXOS	52
12.1	Probas de acceso 1º de grao profesional	52

1. Introducción

A presente Programación Didáctica de Coro está baseada na secuenciación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ao longo dos seis cursos de que consta o grao profesional, e foi realizada polo profesorado do departamento de Conxunto de acordo co currículo oficial vixente para a materia e co proxecto educativo do centro, como así establecen os artigos 5º e 10º do capítulo II dos Decretos 198/2007 e 203/2007, do 27 de setembro, respectivamente.

Este documento inclúe, ademais dos obxectivos e contidos, a metodoloxía que se vai a seguir (indicando materiais e recursos didácticos que se empregarán), a avaliación e os seus tipos, procedementos e ferramentas (tanto da aprendizaxe coma da ensinanza e da propia programación), a atención á diversidade, e outras informacións que consideramos de interese e necesidade para levar a cabo o proceso de ensinanza-aprendizaxe.

Entendemos esta programación didáctica como un instrumento flexible, que permite adaptarse ás circunstancias concretas do alumnado en cada momento do seu proceso de aprendizaxe, pero ao mesmo tempo, tamén como marco de referencia que lle dá forma á nosa ensinanza garantizando que aqueles alumnos e alumnas dun mesmo nivel, e incluso con diferente profesorado, poidan acceder a unha ensinanza que favoreza a consecución dunhas competencias mínimas equiparables.

1.1 Marco Legal

Para a elaboración desta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes documentos legais, clasificados atendendo á súa data de publicación, de menor a maior antigüidade:

- **ORDE do 29 de setembro de 2015** pola que se convocan os premios extraordinarios nas ensinanzas artísticas profesionais nas modalidades de música, danza e de artes plásticas e deseño na Comunidade Autónoma de Galicia, correspondentes ao curso 2014/15. DOG do 6 de outubro de 2015.
- **DECRETO 229/2011**, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG 21 de decembro de 2011.
- **CIRCULAR 15/2011** da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa pola que se ditan instrucións para determinados aspectos do funcionamento dos conservatorios elementais e profesionais de música e danza.
- **ORDE do 4 de agosto de 2011** pola que se desenvolve o Decreto 223/2010, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento

Orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 18 de agosto de 2011.

- **DECRETO 223/2010**, do 30 de decembro, polo que se establece o Regulamento orgánico dos conservatorios elementais e profesionais de música e de danza da Comunidade Autónoma de Galicia. DOG do 19 de xaneiro de 2011.
- **ORDE do 28 de xullo de 2008**, pola que se regulan as probas de acceso ás ensinanzas profesionais de música dispostas no Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 18 de agosto de 2008.
- **ORDE do 8 de febreiro de 2008**, pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música que se establecen na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación. DOG do 26 de febreiro de 2008.
- **DECRETO 203/2007**, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música. DOG do 31 de outubro de 2007.
- **CIRCULAR 9/2007** da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais, pola que se ditan instrucións sobre o desenvolvemento das ensinanzas elementais e profesionais de música establecidas na Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación.

1.2 Características do centro

O Conservatorio Profesional de Música de Vigo é un centro público creado no ano 2003 despois da separación obrigatoria tal e como dispoñía a Lei Orgánica 1/1990 Xeral de Ordenación Educativa do Conservatorio Superior de Música de Vigo.

Sito na rúa Fotógrafo Felipe Prósperi s/n, entre a Avenida da Florida e Praza da Miñoa, o centro conta con instalacións axeitadas ás ensinanzas musicais, resultando un tanto escaso de espazos para a demanda que unha cidade como Vigo fai das ensinanzas musicais.

O centro sitúase na bisbarra de Vigo, zona amplamente industrializada. A actividade musical da zona xira en torno á existencia de un grande número de bandas populares e coros onde moitos/as alumnos/as reciben unha formación musical inicial. Existen tamén na zona un número importante de escolas de música públicas e privadas, e nos últimos anos tamén se crearon varias formacións do ámbito orquestral.

O propio Conservatorio e algunhas entidades privadas (bancos, fundacións, sociedade filarmónica, etc.) programan actividades musicais. A cidade carece de fonoteca pública e de biblioteca musical especializada (a excepción da do

propio centro).

A maiores da actividade docente da ensinanza de música, no Centro realízanse diferentes actividades extraescolares e complementarias co obxectivo de completar a formación do alumnado: concertos, conferencias e cursos de especialización, e outros.

A ensinanza que se imparte no Conservatorio Profesional de Música de Vigo é a de música, regulada pola Lei 2/2006, do 3 de maio, de Educación e polo Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro polo que se fixan os aspectos básicos das ensinanzas profesionais de música, sendo na Comunidade Autónoma de Galicia os decretos polos que se regula o grao elemental e profesional o 198/2007, do 27 de setembro, e 203/2007, do 27 de setembro.

1.3 Características do alumnado

O centro conta cunha media de 640 alumnos e alumnas, variando a súa procedencia segundo a idade e o curso que realizan. Así, a maioría dos discentes do grao elemental pertencen á bisbarra de Vigo, agás algúns que veñen para cursar especialidades que non se imparten noutros conservatorios da provincia.

As principais motivacións para o estudo neste Centro son:

- A obtención dun título que lles abra saídas profesionais, e que posibilite a continuidade de estudos no grao superior de música.
- A calidade da ensinanza.
- A ubicación do Conservatorio.

As expectativas de futuro do alumnado varían segundo o grao no que se atopan: os/as alumnos/as de grao elemental teñen como principal obxectivo obter unha formación que lles permita gozar da música e poder continuar os seus estudos. O alumnado do grao profesional manifesta as súas preferencias por dedicarse á docencia e á práctica instrumental (orquestra, banda, coro, cámara, solista, etc.), e, se cadra, continuar os seus estudos nun Conservatorio Superior de Música.

No estudo individual do alumnado resalta o esforzo, a análise do repertorio e a comprensión do mesmo. Como gran problema sobresa a falta de tempo, especialmente no grao profesional, debido á gran cantidade de horas que o alumnado pasa no seu centro de ensinanza obrigatoria. Outros problemas son a falta de organización, de constancia e concentración no estudo.

O clima existente entre o alumnado e o profesorado do centro é óptimo, sendo este un dos valores máis apreciados por ambas partes.

É de destacar que as preferencias do alumnado no seu tempo de lecer, sigan relacionadas coa música, debido á importancia que dan á asistencia a concertos ou á escoita da mesma na casa. As outras afeccións do alumnado do Conservatorio Profesional de Música de Vigo son a lectura e os deportes.

Como conclusión, extraemos que ao ser este un centro de ensinanzas artísti-

cas o grao de satisfacción do alumnado co centro é alto, por non ser obrigato-
rios os devanditos estudos.

2. Obxectivos xerais das ensinanzas musicais

2.1 Grao Profesional

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música, indica no artigo 2º que a súa finalidade é proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, ordenándose en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

Esta finalidade acádase ao longo dos seis cursos dos que consta este grao coa consecución dos seguintes obxectivos que aparecen enumerados no artigo 3º do mesmo Decreto:

- a) Habitarse a escoitar música e establecer un concepto estético que permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.
- b) Desenvolver a sensibilidade artística e o criterio estético como fonte de formación e enriquecemento persoal.
- c) Analizar e valorar a calidade da música.
- d) Coñecer os valores da música e optar polos aspectos xurdidos dela máis axeitados para o desenvolvemento persoal.
- e) Participar en actividades de animación musical e cultural que permitan vivir a experiencia de transmitir o gozo da música.
- f) Coñecer e empregar con precisión o vocabulario específico relativo aos conceptos científicos da música.
- g) Coñecer e valorar o patrimonio musical como parte integrante do patrimonio histórico e cultural.
- h) Tomar conciencia da importancia dunha escoita activa como base imprescindible na formación de futuros profesionais.
- i) Fomentar a utilización do patrimonio musical en xeral, e a do galego en particular, como medio indispensable no enriquecemento da persoa e da súa formación musical.

3. Obxectivos específicos das ensinanzas musicais

A diferenza do Decreto 198/2007, que establece a ordenación do currículo das ensinanzas elementais, no Decreto 203/2007 de ordenación das ensinanzas profesionais recóllense no artigo 6º os obxectivos específicos destas, que serán desenvolvidos de xeito máis concreto no currículo de cada materia e que citaremos nos seguintes apartados deste mesmo punto.

Estes obxectivos específicos ou capacidades que deben ser adquiridos polo alumnado do grao profesional das ensinanzas de música son:

- a) Superar con dominio e capacidade crítica os contidos e os obxectivos formulados nas materias que compoñen o currículo da especialidade elixida.
- b) Coñecer os elementos básicos das linguaxes musicais, as súas características, as funcións e as transformacións nos contextos históricos.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Formar unha imaxe axustada das posibilidades e das características musicais de cada un, tanto a nivel individual como en relación co grupo, coa disposición necesaria para saber integrarse como un membro máis del ou para actuar como responsable do conxunto.
- e) Compartir vivencias musicais de grupo na aula e fóra dela que permitan enriquecer a relación afectiva coa música, a través do canto e da participación instrumental en grupo.
- f) Valorar o corpo e a mente para utilizar con seguridade a técnica e poder concentrarse na audición e na interpretación.
- g) Relacionar e aplicar os coñecementos adquiridos en todas as materias que compoñen o currículo, nas vivencias e nas experiencias propias para acadar unha interpretación artística de calidade.
- h) Coñecer e aplicar as técnicas do instrumento ou da voz de acordo coas exixencias das obras.
- i) Adquirir e demostrar os reflexos necesarios para resolver eventualidades que xurdan na interpretación.
- j) Cultivar a improvisación e a transposición como elementos inherentes á creatividade musical.
- k) Interpretar individualmente ou dentro da agrupación correspondente obras escritas en todas as linguaxes musicais, afondando no coñecemento dos estilos e das épocas, así como nos recursos interpretativos de cada un destes.

I) Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

4. Obxectivos, contidos e criterios de avaliación da materia de Coro

---

4.1 Grao profesional da materia de Coro

En canto aos elementos curriculares do grao profesional que serviron de base para a elaboración desta programación, estes pódense consultar no Anexo II do Decreto 203/2007, do 27 de setembro, polo que se establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música.

Obxectivos

As ensinanzas de coro dos estudos profesionais de música terán como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- a) Familiarizarse coa linguaxe xestual propio da dirección coral.
- b) Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlle á voz capacidade de resistencia.
- c) Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- d) Decatarse da importancia de escoitar o conxunto e de integrarse nel para contribuir á unidade sonora.
- e) Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental como a doutras culturas, facendo así patente a súa importancia na formación integral da persoa e afondando no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- f) Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
- g) Ler á primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras. Participar na planificación e na realización en equipo de actividades corais valorando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos establecidos, amosando unha actitude flexible e de colaboración, e asumindo responsabilidades no desenvolvemento das tarefas.

Contidos

- Respiración, entoación, articulación e resonancia como elementos básicos da emisión vocal.
- Vocalizacións, entoación de acorde e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
- Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.

- Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto.
- Entoación de intervalos consonantes e disonantes en diferentes graos de complexidade para afianzar a afinación.
- Práctica da lectura á vista.
- Análise e interpretación de repertorio de estilo polifónico e contrapuntístico a catro e a máis voces mixtas con ou sen acompañamento instrumental.
- Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
- Valoración do silencio como marco da interpretación.
- Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
- Análise e interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas e estilos, así como doutros xéneros e outros ámbitos culturais.

Criterios de avaliación

- 1) Reproducir en cuarteto -ou a correspondente repartición- calquera das obras programadas durante o curso.
- 2) Mediante este criterio trátase de valorar a seguridade para interpretar a propia parte, xunto coa integración equilibrada no conxunto, así como a capacidade de articular e afinar con corrección.
- 3) Reproducir calquera das obras programadas durante o curso en conxunto de tres ou máis membros por corda.
- 4) Este criterio trata de avaliar a capacidade para adecuar todos os elementos da interpretación á eficacia do conxunto e a actitude de colaboración entre os participantes.
- 5) Repentizar obras homofónicas de pouca ou mediana dificultade, e de claros contornos tonais.
- 6) Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de relacionar a afinación co sentido tonal e a destreza de lectura á vista.
- 7) Repentizar unha obra polifónica de carácter contrapuntístico de pequena ou mediana dificultade.
- 8) Trátase de avaliar a capacidade de integración na lóxica do discurso musical a través dos xogos imitativos.
- 9) Preparar unha obra en grupo, sen a dirección do profesorado. Este criterio trata de valorar a capacidade para aplicar os coñecementos dos elementos que interveñen na interpretación de xeito adecuado co estilo elixido.

10) Entoar acordes a catro voces en estado fundamental a partir do diapasón, ampliando progresivamente a dificultade e variando o son de referencia. Con este criterio trátase de avaliar a capacidade para que cada membro do coro pense nun tempo mínimo o son que lle corresponde e o reproduza de forma afinada.

5. Metodoloxía

A actividade coral serve para evitar o illamento do instrumentista dentro dun repertorio, unhas dificultades e un “modus operandi” de carácter fortemente individual. A cambio, o alumnado sentirase partícipe dunha interpretación colectiva, na que a afinación (case sempre fixa nos instrumentos polifónicos), o empaste, a homoxeneidade no fraseo e a claridade das texturas serán algúns dos obxectivos a acadar.

A historia amósanos como as capelas musicais de catedrais, igrexas e cortes constituíron a mellor escola para formar compositores e instrumentistas ou cantantes. A actividade coral permite, por tanto, un achegamento á gran tradición polifónica (nomeadamente rica no caso do noso país). O contraste entre repertorio culto e popular, relixioso e profano, acentúa aínda máis a importancia desta disciplina coral e a necesidade da súa inclusión no currículo das ensinanza profesional. Ademais de valores musicais, o coro forma tamén a nivel humano, pois se desenvolven valores doutros tipos como poden ser cooperación social (responsabilidade, compañeirismo, axuda), disciplina (necesidade de seguir as indicacións da dirección, atención, concentración, silencio, asistencia, orde).

5.1 Principios metodolóxicos

Os principios que rixen a elaboración desta programación didáctica dotándoa de coherencia e sentido son:

- **Actividade:** A natureza mesma da materia de Coro require da práctica e do ensaio, polo que o principio de que as cousas se aprenden facéndoas vai implícito na nosa ensinanza.
- **Autonomía:** Cada alumno/a será responsable da súa parte do traballo individual para que o equipo funcione nos ensaios colectivos.
- **Creatividade:** Ao tratarse dunha ensinanza artística, toda actividade que realicemos tratará de estimular o pensamento e a imaxinación, buscando conseguir que os nosos alumnos non repitan soamente o que decimos e pedimos.
- **Flexibilidade e diversidade de estratexias didácticas:** Co fin de conseguir os obxectivos propostos poderemos realizar as adecuacións que fosen precisas na temporalización dos contidos.
- **Convivencia:** No caso da nosa materia faise fundamental o traballo en equipo, polo que se fomentará en todo momento un clima de cordialidade e respecto entre o alumnado.

- **Significación:** Esta será unha das vías de motivación que empregaremos, presentando o que se aprende como algo que será útil noutras situacións, que terá aplicación reais.
- **Interdisciplinabilidade:** Buscaremos relacionar os contidos da nosa materia cos das outras materias do currículo que cursa o noso alumnado para dotalos dunha maior significación

5.2 Métodos didácticos

Á hora de decidir os métodos didácticos para esta programación didáctica tivéronse en conta os seguintes enfoques:

- **Modelo constructivista:** Tomando como idea principal que o coñecemento é unha construción persoal na que o/a alumno/a elabora significados propios a partir duns coñecementos previos, a través dunha actividade intelectual e práctica.
- **Aprendizaxe significativa:** Este modelo de aprendizaxe está moi relacionado co constructivista, xa que a adquisición de coñecemento polo alumno realízase construíndo sobre os seus propios esquemas, sumando información sobre a que xa ten, que lle será útil para aplicar noutras situacións.

Para que esto se produza, debemos ter en conta ao longo de toda actividade:

- a) Que o alumnado teña unha boa actitude, algo que se consegue facéndolle ver que o que están a facer ten sentido, é dicir ten unha razón, unha finalidade, así como fomentando o bo clima de clase, a autoconfianza, etc.
- b) Que o que se ensine presente unha estrutura lóxica dentro da materia, enfocando o traballo de forma globalizadora.
- c) Que as novas aprendizaxes se relacionen cos coñecementos previos, é dicir, os contidos deben ter significatividade psicolóxica.
- d) Que sexan conscientes da importancia do estudo individual, fomentando o interese e o respecto polo hábito de estudo e ensinándolles a maneira de que ese tempo sexa eficiente.

6. Atención á diversidade

A diversidade constitúe un valor que enriquece e diversifica a realidade, esixindo no plano educativo unha maior atención por parte do profesorado.

É un feito que os alumnos que acceden a un conservatorio presentan diferenzas individuais e non todos os alumnos aprenden ao mesmo ritmo nin teñen as mesmas capacidades, polo que será labor do profesorado adecuar a práctica docente ás necesidades e características do alumnado.

Para dar resposta á diversidade, desde a clase de Coro teremos en conta as seguintes pautas:

- Traballar con materiais abertos e flexibles, que plantexen diversas estratexias para o logro dos coñecementos.
- Ter en conta as diferenzas individuais e de grupo que se detectan na avaliación inicial: os intereses dos nenos, o contacto que tiveron coas actividades, as destrezas adquiridas, etc.
- Buscar orientación externa, de ser necesario, co propio centro como mediador.
- Respetar o ritmo de aprendizaxe de cada alumno.
- Diversificar as actividades para lograr os obxectivos.
- Plantexar actividades de diferente dificultade e integrar aos alumnos na máis apropiada ao seu nivel.
- Fomentar a pedagogía do éxito, é dicir, valorar os pequenos logros de cada un e considerar positivamente o seu proceso de aprendizaxe.
- Potenciar o traballo das actitudes para lograr o respecto de todos.

A atención á diversidade constitúe un indicador moi positivo da saúde do noso sistema educativo, xa que un sistema que tamén intenta dar resposta a todos eses nenos e nenas con deficiencias a nivel persoal e con características cognitivas por encima da media, é un sistema educativo cercano ás necesidades reais do educando. Neste sentido a nosa programación didáctica intentará establecer os instrumentos necesarios, en consonancia cos outros documentos do centro, para lograr unha educación musical comprensiva e de calidade.

7. Temas transversais

A nosa materia tamén trata esta serie de elementos transversais que son abordados desde cada unha das diferentes asignaturas que comprenden o currículo das ensinanzas de réxime especial de música, e que nos dan a oportunidade de reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación.

7.1 Educación en valores

Á hora de abordar a educación en valores seguiranse as seguintes consignas:

- A **educación ambiental** tratarémola a través do coidado pola produción excesiva de sons por parte do alumnado, a concienciación sobre contaminación acústica, e a través da importancia que se lle debe de dar ao silencio como marco de calquera actividade musical.
- En canto á **educación para a saúde**, abordarémola a través da práctica corporal, aprendendo a apreciar e valorar o propio corpo e as súas posibilidades de movemento, tendo en conta e incidindo sobre a educación postural e a adquisición dun correcto tono muscular. Cuestión especialmente importante no caso da voz. Ademáis, a música, polos seus compoñentes afectivos, fisiolóxicos e intelectuais, tamén incide de forma positiva no equilibrio persoal e anímico das persoas.
- No referente á **educación para a igualdade de sexos**, partiremos de que a música non está relacionada co sexo do alumnado, e de que toda actividade musical en grupo partirá do principio de integración, de colaboración e de respecto mutuo entre os integrantes da clase independentemente do sexo ao que pertencen.
- A **educación para a paz e a tolerancia** traballarase a partir de pezas doutras culturas e das relacións que se establezan coas persoas da contorna.
- A **educación para o lecer** traballarase a partir do concepto productivo do ocio, a través da asistencia a concertos, audicións, recitais e outras actividades culturais, ademáis de fomentar a escoita de música e a lectura de libros relacionados co traballado en clase.
- En canto á **educación do consumidor** trataremos que o alumnado adquira unha actitude crítica ante o fenómeno musical, axudándolles a forxar un criterio á hora de decantarse por diferentes versións, e propiciando dese modo un aumento da súa capacidade de elección á hora de consumir música.
- Para rematar, a **educación moral e cívica** abordarémola ao ter presente o respecto ás normas e a necesidade da súa existencia como

poden ser á hora de tocar en grupo: a entrada simultánea, o mantemento do plano sonoro adecuado, a actitude de escoita e respecto aos demais... Todas estas normas estarían referidas aos compañeiros, ao material da aula, ao profesor, etc.

7.2 Tratamento das tecnoloxías da información e da comunicación (TIC's)

Hoxe en día é difícil pensar nun modelo pedagóxico que non se complemente cos recursos tecnolóxicos, permitindo unha formación máis completa e posibilitando unha renovación na pedagogía e na didáctica. A educación ten que avanzar ao paso da sociedade co fin de enriquecerse mutuamente.

Na nosa materia de Coro, as TIC estarán presentes, sobre todo, na proposta por parte do profesor de visualización de material audiovisual relacionado co repertorio que se esté a traballar.

8. Actividades culturais e de promoción das ensinanzas

Dentro da Sección II do Proxecto Educativo de Centro do noso conservatorio, referente ás normas de organización e funcionamento, e concretamente no título cuarto do capítulo 4, establécese que estas actividades se poderán clasificar en actos institucionais, cursos e clases maxistras, audicións e outros.

O alumnado de Coro terá o dereito de asistir, aínda que non a obriga, ás actividades culturais e de promoción das ensinanzas que se organicen dende o Departamento de Conxunto, agás nas audicións, onde si deberán participar.

A organización de todas as actividades extraordinarias e complementarias do conservatorio correspóndenlle, como norma xeral, ao Equipo de Actividades Culturais e á Vicedirección como coordinadora do dito equipo. Para todas estas actividades agás as audicións de aula (non sendo casos especiais que así o requiran), establecerase un plan de actuación que pode ser consultado no artigo 36º do título cuarto da sección do Proxecto Educativo do Centro anteriormente citado.

8.1 Actos institucionais

No curso académico 2003/2004 decidiuse iniciar a institucionalización dunha serie de concertos, de xeito que pasaran a formar parte da programación estable do centro. Seguindo esta liña de continuidade, as posibles participacións do alumnado de Coro serían nos seguintes actos:

- Concerto de apertura do Curso Académico: Terá lugar ao inicio do curso.
- Concertos Benéficos: en colaboración con entidades benéficas, coa posibilidade de recadación de donativos. Así mesmo, intentarase celebrar fóra do centro, nalgún lugar que garanta a maior difusión posible.
- Ciclos de concertos, como por exemplo o Ciclo de Primavera onde cada ano se convida a solistas e agrupacións tanto externas como con participación dalgún membro do claustro.
- Acto de graduación: Alumnado que remata os estudos do 4º curso do grao elemental e o 6º curso do grao profesional.

Ademais das actividades que se realicen no seo do propio centro, intentarase celebrar concertos en salas ou espazos que permitan unha maior proxección da nosa tarefa profesional.

8.2 Cursos e clases maxistras

Os cursos e clases maxistras que se desexen organizar, unha vez aprobados no seo do departamento correspondente trasladaranse ao Consello Escolar onde se debaterán, e se son autorizados pasarán a ter a consideración de actividades extraescolares ou complementarias do centro.

No caso de que o Departamento de Conxunto, por mediación do profesorado de Coro, teña algunha proposta, esta deberá ser tratada no mes de setembro e sería incluída na Programación Xeral Anual. As propostas posteriores a esta data, poderán terse en conta, sempre que sexan autorizadas polo Consello Escolar.

No caso de haber orzamento para as actividades, será o Consello Escolar quen estableza os criterios de distribución do mesmo.

8.3 Audicións

Atendendo ao que se contempla nos currículos de Grao Elemental e de Grao Profesional, cada departamento organizará audicións de alumnos que se celebrarán de forma continuada ao longo do curso. Ditas audicións serán públicas e se realizarán en tres períodos ao longo do curso, coordinadas pola Vicedirección.

Solicitarase dos departamentos colaboración para a elaboración de calendarios coas propostas de datas para as diferentes audicións que se queiran organizar ao longo do curso. Estas propostas serán estudadas pola Vicedirección para poder adxudicar datas, espazos e horarios definitivos.

8.4 Outros

O centro colabora con entidades públicas e privadas participando en eventos organizados por estes, como son os “Premios Honoríficos David Russell”, os concertos pedagóxicos para colexios, ou o concerto solidario de Nadal que se celebra na Igrexa de San Antonio da Florida, entre outros, nos que podería participar o alumnado de Coro.

9. Secuenciación por cursos

A continuación desenvólvese a programación didáctica de Coro do profesional por cursos.

9.1 Curso: 1º de grao profesional

9.1.1 Obxectivos

As ensinanzas de coro dos estudos profesionais de música han ter como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- Familiarizarse coa linguaxe xestual propia da dirección coral.
- Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlle á voz capacidade de resistencia.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Decatarse da importancia de escoitar o conxunto e de integrarse nel para contribuir a unidade sonora.
- Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental como a doutras culturas, facendo así patente a súa importancia na formación integral da persoa e afondando no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
- Ler a primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras.
- Participar na planificación e na realización en equipo de actividades corais valorando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos establecidos, amosando unha actitude flexible e de colaboración, e asumindo responsabilidades no desenvolvemento das tarefas.

9.1.2 Contidos

- Respiración, entoación, articulación e resonancia como elementos básicos da emisión vocal.

- Vocalización, entoación de acordes e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
- Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.
- Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto. Entoación de intervalos consonantes nun grao de complexidade básico para afianzar a afinación.
- Práctica da lectura a vista.
- Interpretación de repertorio de estilo polifónico a tres ou catro voces iguais ou mixtas, con ou sen acompañamento instrumental.
- Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
- Valoración do silencio como marco da interpretación.
- Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
- Análise e interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas, estilos, xéneros e ámbitos culturais.
- Protocolos de concerto.

9.1.3 **Avaliación**

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final..

9.1.3.1 **Criterios de avaliación**

- Reproducir en cuarteto –ou o correspondente reparto– calquera das obras programadas durante o curso. (Mediante este criterio trátase de valorar a seguridade para interpretar a propia parte, xunto coa

integración equilibrada no conxunto, así como a capacidade de articular e afinar con corrección).

- Reproducir calquera das obras programadas durante o curso en conxunto de tres ou máis membros por corda. (Este criterio trata de avaliar a capacidade para adecuar todos os elementos da interpretación a eficacia do conxunto e a actitude de colaboración entre os participantes).
- Repentizar obras homofónicas de pouca dificultade, e de claros contornos tonais. (Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de relacionar a afinación co sentido tonal e a destreza de lectura a vista).
- Repentizar unha obra polifónica de carácter contrapuntístico de pequena dificultade. (Tratase de avaliar a capacidade de integración na lóxica do discurso musical a través dos xogos imitativos).
- Preparar unha obra en grupo, sen a dirección do profesorado. (Este criterio trata de valorar a capacidade para aplicar os coñecementos dos elementos que interveñen na interpretación de xeito adecuado co estilo elixido).
- Entoar notas soltas a partir do diapasón, ampliando progresivamente a dificultade e variando o son de referencia. (Con este criterio tratase de avaliar a capacidade para que cada membro do coro pense nun tempo mínimo o son que lle corresponde e o reproduza de forma afinada).

9.1.3.2 Mínimos esixibles

- Os obxectivos mínimos son, o dominio mínimo de cada obxectivo correspondente a este curso.

9.1.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Ensayo do repertorio na clase.
- Estudo do repertorio na casa.
- Realización de concertos e audicións.
- Observación da participación do alumnado con respecto ós puntos anteriores.
- Entonación individual, a petición do profesor, de fragmentos do repertorio.

9.1.3.4 Criterios de cualificación

Ó tratarse dunha materia puramente práctica, a cualificación realizarase a través dos seguintes criterios:

- Asistencia puntual a clase. (40% da nota global)
- Estudo das partituras na casa. Para avaliar o estudo individual que cada un dos alumnos fai das partituras fóra da clase, o profesor poderá pedir que os alumnos canten individualmente durante a clase pequenos fragmentos das obras a traballar. (30% da nota global)
- Participación activa no ensaio. (10% da nota global)
- Participación correcta nos concertos. (20% da nota global). Isto implica:
  - a) Traer as partituras correctamente ordenadas na carpeta.
  - b) Cantar correctamente as obras.
  - c) Traer a indumentaria adecuada para cada concerto, incluíndo a carpeta.
  - d) Cumprir cos horarios que se determinen para cada concerto.
  - e) O profesorado de coro poderá decidir a participación nos concertos daquel alumnado que sobrepase o número de faltas de asistencia.

9.1.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

- Desenvolver o traballo coral con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensayos e concertos propostos.

9.1.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.1.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Coro é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba seguirá o mesmo protocolo do exame extraordinario de setembro descrito nesta programación.

9.1.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Éste, constará de dúas partes:

1.- Repertorio:

O alumnado escollerá para a súa execución catro obras de entre as traballadas durante o curso. Primeiro cantará a súa parte individualmente e despois interpretará a obra en conxunto. Este conxunto, que deberá ser aportado polo alumnado, constará de un cantor por voz. O repertorio escollido terá que ser notificado ó profesor correspondente como mínimo 24 horas antes do exame. O profesor non estará obrigado a dirixir o conxunto presentado.

2.- Lectura a primeira vista:

O alumno disporá de 5 minutos para ler e analizar un fragmento vocal non necesariamente correspondente ao repertorio traballado durante o curso. Durante este período de preparación, o alumno non poderá entoar o fragmento nin axudarse de ningún instrumento. Posteriormente executará individualmente o fragmento axudado exclusivamente dun diapasón para coller o tono.

9.1.6 Recursos didácticos

- Aula de acordo ás necesidades da materia.
- Piano.
- Arquivo de partituras corais e fonoteca.
- Equipo de audiovisuais.
- Cadeiras e atrís.

9.2 Curso: 2º de grao profesional

9.2.1 Obxectivos

As ensinanzas de coro dos estudos profesionais de música han ter como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- Familiarizarse coa linguaxe xestual propia da dirección coral.
- Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlle a voz capacidade de resistencia.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Decatarse da importancia de escoitar o conxunto e de integrarse nel para contribuir á unidade sonora.
- Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental como a doutras culturas, facendo así patente a súa importancia na formación integral da persoa e afondando no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
- Ler a primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras.
- Participar na planificación e na realización en equipo de actividades corais valorando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos establecidos, amosando unha actitude flexible e de colaboración, e asumindo responsabilidades no desenvolvemento das tarefas.

9.2.2 Contidos

- Respiración, entoación, articulación e resonancia como elementos básicos da emisión vocal.
- Vocalizacións, entoación de acordes e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
- Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.
- Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto.

- Entoación de intervalos consoantes (grao de complexidade medio) e disonantes (grao de complexidade baixo) para afianzar a afinación.
- Práctica da lectura a vista.
- Análise e interpretación de repertorio de estilo polifónico e contrapuntístico a tres ou catro voces iguais ou mixtas, con ou sen acompañamento instrumental.
- Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
- Valoración do silencio como marco da interpretación.
- Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
- Análise e interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas, estilos, xéneros e ámbitos culturais.
- Protocolos de concerto.

9.2.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.2.3.1 Criterios de avaliación

- Reproducir en cuarteto –ou o correspondente reparto– calquera das obras programadas durante o curso. (Mediante este criterio tratase de valorar a seguridade para interpretar a propia parte, xunto coa integración equilibrada no conxunto, así como a capacidade de articular e afinar con corrección).
- Reproducir calquera das obras programadas durante o curso en conxunto de tres ou máis membros por corda. (Este criterio trata de avaliar a capacidade para adecuar todos os elementos da

interpretación a eficacia do conxunto e a actitude de colaboración entre os participantes).

- Repentizar obras homofónicas de pouca dificultade, e de claros contornos tonais. (Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de relacionar a afinación co sentido tonal e a destreza de lectura a vista).
- Repentizar unha obra polifónica de carácter contrapuntístico de pequena dificultade. (Tratase de avaliar a capacidade de integración na lóxica do discurso musical a través dos xogos imitativos)
- Preparar unha obra en grupo, sen a dirección do profesorado. (Este criterio trata de valorar a capacidade para aplicar os coñecementos dos elementos que interveñen na interpretación de xeito adecuado co estilo elixido).
- Entoar intervalos a partir do diapasón, ampliando progresivamente a dificultade e variando o son de referencia. (Con este criterio tratase de avaliar a capacidade para que cada membro do coro pense nun tempo mínimo o son que lle corresponde e o reproduza de forma afinada).

9.2.3.2 Mínimos esixibles

- Os obxectivos mínimos son, o dominio mínimo de cada obxectivo correspondente a este curso.

9.2.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Ensayo do repertorio na clase.
- Estudo do repertorio na casa.
- Realización de concertos e audicións.
- Observación da participación do alumnado con respecto ós puntos anteriores.
- Entonación individual, a petición do profesor, de fragmentos do repertorio.

9.2.3.4 Criterios de cualificación

- Ó tratarse dunha materia puramente práctica, a cualificación realizarase a través dos seguintes criterios:
- Asistencia puntual a clase. (40% da nota global)
- Estudo das partituras na casa. Para avaliar o estudo individual que cada un dos alumnos fai das partituras fóra da clase, o profesor poderá pedir que os alumnos canten individualmente

durante a clase pequenos fragmentos das obras a traballar. (30% da nota global)

- Participación activa no ensaio. (10% da nota global)
- Participación correcta nos concertos. (20% da nota global). Isto implica:
  - a) Traer as partituras correctamente ordenadas na carpeta.
  - b) Cantar correctamente as obras.
  - c) Traer a indumentaria adecuada para cada concerto, incluíndo a carpeta.
  - d) Cumprir cos horarios que se determinen para cada concerto.
  - e) O profesorado de coro poderá decidir a participación nos concertos daquel alumnado que sobrepase o número de faltas de asistencia.

9.2.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Desenvolver o traballo coral con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensayos e concertos propostos.

9.2.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.2.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Coro é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba seguirá o mesmo protocolo do exame extraordinario de setembro descrito nesta programación.

9.2.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Éste, constará de dúas partes:

1.- Repertorio:

O alumnado escollerá para a súa execución catro obras de entre as traballadas durante o curso. Primeiro cantará a súa parte individualmente e despois inter-

pretará a obra en conxunto. Este conxunto, que deberá ser aportado polo alumnado, constará de un cantor por voz. O repertorio escollido terá que ser notificado ó profesor correspondente como mínimo 24 horas antes do exame. O profesor non estará obrigado a dirixir o conxunto presentado.

2.- Lectura a primeira vista:

O alumno disporá de 5 minutos para ler e analizar un fragmento vocal non necesariamente correspondente ao repertorio traballado durante o curso. Durante este período de preparación, o alumno non poderá entoar o fragmento nin axudarse de ningún instrumento. Posteriormente executará individualmente o fragmento axudado exclusivamente dun diapasón para coller o tono.

9.2.6 Recursos didácticos

- Aula de acordo ás necesidades da materia.
- Piano.
- Arquivo de partituras corais e fonoteca.
- Equipo de audiovisuais.
- Cadeiras e atrís.

9.3 Curso: 3º de grao profesional

9.3.1 Obxectivos

- As ensinanzas de coro dos estudos profesionais de música han ter como obxectivo contribuír a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:
- Familiarizarse coa linguaxe xestual propio da dirección coral.
- Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlle a voz capacidade de resistencia.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Decatarse da importancia de escoitar o conxunto e de integrarse nel para contribuír a unidade sonora.
- Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental como a doutras culturas, facendo así patente a súa importancia na formación integral da persoa e afondando no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
- Ler a primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras.
- Participar na planificación e na realización en equipo de actividades corais valorando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos establecidos, amosando unha actitude flexible e de colaboración, e asumindo responsabilidades no desenvolvemento das tarefas.

9.3.2 Contidos

- Respiración, entoación, articulación e resonancia como elementos básicos da emisión vocal.
- Vocalizacións, entoación de acordes e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
- Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.
- Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto.

- Entoación de intervalos consonantes e disonantes nun grao de complexidade medio para afianzar a afinación.
- Práctica da lectura a vista.
- Análise e interpretación de repertorio de estilo polifónico e contrapuntístico a tres, catro e a máis voces mixtas con ou sen acompañamento instrumental.
- Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
- Valoración do silencio como marco da interpretación.
- Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
- Análise e interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas, estilos, xéneros e ámbitos culturais.
- Protocolos de concerto.

9.3.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.3.3.1 Criterios de avaliación

- Reproducir en cuarteto –ou o correspondente reparto– calquera das obras programadas durante o curso. (Mediante este criterio tratase de valorar a seguridade para interpretar a propia parte, xunto coa integración equilibrada no conxunto, así como a capacidade de articular e afinar con corrección).
- Reproducir calquera das obras programadas durante o curso en conxunto de tres ou máis membros por corda. (Este criterio trata de avaliar a capacidade para adecuar todos os elementos da

interpretación a eficacia do conxunto e a actitude de colaboración entre os participantes).

- Repentizar obras homofónicas de mediana dificultade, e de claros contornos tonais. (Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de relacionar a afinación co sentido tonal e a destreza de lectura a vista).
- Repentizar unha obra polifónica de carácter contrapuntístico de mediana dificultade. (Tratase de avaliar a capacidade de integración na lóxica do discurso musical a través dos xogos imitativos).
- Preparar unha obra en grupo, sen a dirección do profesorado. (Este criterio trata de valorar a capacidade para aplicar os coñecementos dos elementos que interveñen na interpretación de xeito adecuado co estilo elixido).
- Entoar acordes a catro voces en estado fundamental a partir do diapason, ampliando progresivamente a dificultade e variando o son de referencia. (Con este criterio tratase de avaliar a capacidade para que cada membro do coro pense nun tempo mínimo o son que lle corresponde e o reproduza de forma afinada).

9.3.3.2 Mínimos esixibles

Os obxectivos mínimos son, o dominio mínimo de cada obxectivo correspondente a este curso.

9.3.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Ensayo do repertorio na clase.
- Estudo do repertorio na casa.
- Realización de concertos e audicións.
- Observación da participación do alumnado con respecto ós puntos anteriores.
- Entonación individual, a petición do profesor, de fragmentos do repertorio..

9.3.3.4 Criterios de cualificación

- Ó tratarse dunha materia puramente práctica, a cualificación realizarase a través dos seguintes criterios:
- Asistencia puntual a clase. (40% da nota global)
- Estudo das partituras na casa. Para avaliar o estudo individual que cada un dos alumnos fai das partituras fóra da clase, o profesor poderá pedir que os alumnos canten individualmente

durante a clase pequenos fragmentos das obras a traballar. (30% da nota global)

- Participación activa no ensaio. (10% da nota global)
- Participación correcta nos concertos. (20% da nota global). Isto implica:
  - a) Traer as partituras correctamente ordenadas na carpeta.
  - b) Cantar correctamente as obras.
  - c) Traer a indumentaria adecuada para cada concerto, incluíndo a carpeta.
  - d) Cumprir cos horarios que se determinen para cada concerto.
  - e) O profesorado de coro poderá decidir a participación nos concertos daquel alumnado que sobrepase o número de faltas de asistencia.

9.3.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Desenvolver o traballo coral con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensayos e concertos propostos.

9.3.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.3.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Coro é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba seguirá o mesmo protocolo do exame extraordinario de setembro descrito nesta programación.

9.3.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Éste, constará de dúas partes:

1.- Repertorio:

O alumnado escollerá para a súa execución catro obras de entre as traballadas durante o curso. Primeiro cantará a súa parte individualmente e despois inter-

pretará a obra en conxunto. Este conxunto, que deberá ser aportado polo alumnado, constará de un cantor por voz. O repertorio escollido terá que ser notificado ó profesor correspondente como mínimo 24 horas antes do exame. O profesor non estará obrigado a dirixir o conxunto presentado.

2.- Lectura a primeira vista:

O alumno disporá de 5 minutos para ler e analizar un fragmento vocal non necesariamente correspondente ao repertorio traballado durante o curso. Durante este período de preparación, o alumno non poderá entoar o fragmento nin axudarse de ningún instrumento. Posteriormente executará individualmente o fragmento axudado exclusivamente dun diapasón para coller o tono.

9.3.6 Recursos didácticos

- Aula de acordo ás necesidades da materia.
- Piano.
- Arquivo de partituras corais e fonoteca.
- Equipo de audiovisuais.
- Cadeiras e atrís.

9.4 Curso: 4º de grao profesional

9.4.1 Obxectivos

As ensinanzas de coro dos estudos profesionais de música han ter como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- Familiarizarse coa linguaxe xestual propio da dirección coral.
- Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlle a voz capacidade de resistencia.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Decatarse da importancia de escoitar o conxunto e de integrarse nel para contribuir á unidade sonora.
- Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental como a doutras culturas, facendo así patente a súa importancia na formación integral da persoa e afondando no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
- Ler a primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras.
- Participar na planificación e na realización en equipo de actividades corais valorando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos establecidos, amosando unha actitude flexible e de colaboración, e asumindo responsabilidades no desenvolvemento das tarefas..

9.4.2 Contidos

- Respiración, entoación, articulación e resonancia como elementos básicos da emisión vocal.
- Vocalizacións, entoación de acorde e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
- Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.
- Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto.
- Entoación de intervalos consonantes e disonantes nun grao de complexidade alto para afianzar a afinación.

- Práctica da lectura a vista.
- Análise e interpretación de repertorio de estilo polifónico e contrapuntístico a tres, catro e a máis voces mixtas, con ou sen acompañamento instrumental.
- Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
- Valoración do silencio como marco da interpretación.
- Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
- Análise e interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas, estilos, xéneros e ámbitos culturais.
- Protocolos de concerto.

9.4.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.4.3.1 Criterios de avaliación

- Reproducir en cuarteto –ou o correspondente reparto– calquera das obras programadas durante o curso. (Mediante este criterio tratase de valorar a seguridade para interpretar a propia parte, xunto coa integración equilibrada no conxunto, así como a capacidade de articular e afinar con corrección).
- Reproducir calquera das obras programadas durante o curso en conxunto de tres ou máis membros por corda. (Este criterio trata de avaliar a capacidade para adecuar todos os elementos da interpretación a eficacia do conxunto e a actitude de colaboración entre os participantes).

- Repentizar obras homofónicas de mediana dificultade. (Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de relacionar a afinación co sentido tonal e a destreza de lectura a vista).
- Repentizar unha obra polifónica de carácter contrapuntístico de mediana dificultade. (Tratase de avaliar a capacidade de integración na lóxica do discurso musical a través dos xogos imitativos).
- Preparar unha obra en grupo, sen a dirección do profesorado. (Este criterio trata de valorar a capacidade para aplicar os coñecementos dos elementos que interveñen na interpretación de xeito adecuado co estilo elixido).
- Entoar acordes a catro voces en estado fundamental a partir do diapasón, ampliando progresivamente a dificultade e variando o son de referencia. (Con este criterio tratase de avaliar a capacidade para que cada membro do coro pense nun tempo mínimo o son que lle corresponde e o reproduza de forma afinada).

9.4.3.2 Mínimos esixibles

Os obxectivos mínimos son, o dominio mínimo de cada obxectivo correspondente a este curso.

9.4.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Ensaio do repertorio na clase.
- Estudo do repertorio na casa.
- Realización de concertos e audicións.
- Observación da participación do alumnado con respecto ós puntos anteriores.
- Entonación individual, a petición do profesor, de fragmentos do repertorio.

9.4.3.4 Criterios de cualificación

- Ó tratarse dunha materia puramente práctica, a cualificación realizárase a través dos seguintes criterios:
  - Asistencia puntual a clase. (40% da nota global)
  - Estudo das partituras na casa. Para avaliar o estudo individual que cada un dos alumnos fai das partituras fóra da clase, o profesor poderá pedir que os alumnos canten individualmente durante a clase pequenos fragmentos das obras a traballar. (30% da nota global)
  - Participación activa no ensaio. (10% da nota global)

- Participación correcta nos concertos. (20% da nota global). Isto implica:
  - a) Traer as partituras correctamente ordenadas na carpeta.
  - b) Cantar correctamente as obras.
  - c) Traer a indumentaria adecuada para cada concerto, incluíndo a carpeta.
  - d) Cumprir cos horarios que se determinen para cada concerto.
  - e) O profesorado de coro poderá decidir a participación nos concertos daquel alumnado que sobrepase o número de faltas de asistencia.

9.4.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Desenvolver o traballo coral con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensayos e concertos propostos.

9.4.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.4.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Coro é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba seguirá o mesmo protocolo do exame extraordinario de setembro descrito nesta programación.

9.4.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Éste, constará de dúas partes:

1.- Repertorio:

O alumnado escollerá para a súa execución catro obras de entre as traballadas durante o curso. Primeiro cantará a súa parte individualmente e despois interpretará a obra en conxunto. Este conxunto, que deberá ser aportado polo alumnado, constará de un cantor por voz. O repertorio escollido terá que ser notificado ó profesor correspondente como mínimo 24 horas antes do exame. O profesor non estará obrigado a dirixir o conxunto presentado.

2.- Lectura a primeira vista:

O alumno disporá de 5 minutos para ler e analizar un fragmento vocal non necesariamente correspondente ao repertorio traballado durante o curso. Durante este período de preparación, o alumno non poderá entoar o fragmento nin axudarse de ningún instrumento. Posteriormente executará individualmente o fragmento axudado exclusivamente dun diapasón para coller o tono.

9.4.6 Recursos didácticos

- Aula de acordo ás necesidades da materia.
- Piano.
- Arquivo de partituras corais e fonoteca.
- Equipo de audiovisuais.
- Cadeiras e atrás.

9.5 Curso: 5º de grao profesional

9.5.1 Obxectivos

As ensinanzas de coro dos estudos profesionais de música han ter como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- Familiarizarse coa linguaxe xestual propio da dirección coral.
- Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlle a voz capacidade de resistencia.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Decatarse da importancia de escoitar o conxunto e de integrarse nel para contribuir á unidade sonora.
- Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental como a doutras culturas, facendo así patente a súa importancia na formación integral da persoa e afondando no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
- Ler a primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras.
- Participar na planificación e na realización en equipo de actividades corais valorando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos establecidos, amosando unha actitude flexible e de colaboración, e asumindo responsabilidades no desenvolvemento das tarefas.

9.5.2 Contidos

- Respiración, entoación, articulación e resonancia como elementos básicos da emisión vocal.
- Vocalizacións, entoación de acorde e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
- Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.
- Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto.
- Entoación de intervalos consonantes e disonantes nun grao de complexidade alto para afianzar a afinación.

- Práctica da lectura a vista.
- Análise e interpretación de repertorio de estilo polifónico e contrapuntístico a tres, catro e a máis voces mixtas, con ou sen acompañamento instrumental.
- Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
- Valoración do silencio como marco da interpretación.
- Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
- Análise e interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas, estilos, xéneros e ámbitos culturais.
- Protocolos de concerto.

9.5.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.5.3.1 Criterios de avaliación

- Reproducir en cuarteto –ou o correspondente reparto– calquera das obras programadas durante o curso. (Mediante este criterio tratase de valorar a seguridade para interpretar a propia parte, xunto coa integración equilibrada no conxunto, así como a capacidade de articular e afinar con corrección).
- Reproducir calquera das obras programadas durante o curso en conxunto de tres ou máis membros por corda. (Este criterio trata de avaliar a capacidade para adecuar todos os elementos da interpretación a eficacia do conxunto e a actitude de colaboración entre os participantes).

- Repentizar obras homofónicas de mediana dificultade. (Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de relacionar a afinación co sentido tonal e a destreza de lectura a vista).
- Repentizar unha obra polifónica de carácter contrapuntístico de mediana dificultade. (Tratase de avaliar a capacidade de integración na lóxica do discurso musical a través dos xogos imitativos).
- Preparar unha obra en grupo, sen a dirección do profesorado. (Este criterio trata de valorar a capacidade para aplicar os coñecementos dos elementos que interveñen na interpretación de xeito adecuado co estilo elixido).
- Entoar acordes a catro voces en estado fundamental a partir do diapasón, ampliando progresivamente a dificultade e variando o son de referencia. (Con este criterio tratase de avaliar a capacidade para que cada membro do coro pense nun tempo mínimo o son que lle corresponde e o reproduza de forma afinada)..

9.5.3.2 Mínimos esixibles

Os obxectivos mínimos son, o dominio mínimo de cada obxectivo correspondente a este curso.

9.5.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Asistencia a clase.
- Valoración do traballo semanal realizado por o alumno.
- Temporalización trimestral do repertorio a traballar ao longo do curso.
- Exercicios de técnica, propostos por o profesor en cada clase.
- Actuacións en público participando nas audicións que cada trimestre se realizan no auditorio do centro.
- Ao final de cada trimestre realizaranse audicións de aula nas que os alumnos interpretarán parte do repertorio traballado no trimestre. Estas audicións serán obrigatorias para todo o alumnado.

9.5.3.4 Criterios de cualificación

- Ensayo do repertorio na clase.
- Estudo do repertorio na casa.
- Realización de concertos e audicións.
- Observación da participación do alumnado con respecto ós puntos anteriores.
- Entonación individual, a petición do profesor, de fragmentos do

repertorio.

- **Criterios de cualificación**
- Ó tratarse dunha materia puramente práctica, a cualificación realizárase a través dos seguintes criterios:
- Asistencia puntual a clase. (40% da nota global)
- Estudo das partituras na casa. Para avaliar o estudo individual que cada un dos alumnos fai das partituras fóra da clase, o profesor poderá pedir que os alumnos canten individualmente durante a clase pequenos fragmentos das obras a traballar. (30% da nota global)
- Participación activa no ensaio. (10% da nota global)
- Participación correcta nos concertos. (20% da nota global). Isto implica:
  1. Traer as partituras correctamente ordenadas na carpeta.
  2. Cantar correctamente as obras.
  3. Traer a indumentaria adecuada para cada concerto, incluíndo a carpeta.
  4. Cumprir cos horarios que se determinen para cada concerto.
  5. O profesorado de coro poderá decidir a participación nos concertos daquel alumnado que sobrepase o número de faltas de asistencia.

9.5.4 Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Desenvolver o traballo coral con excelencia e profesionalidade. Iso implica ter sempre o repertorio estudado e participar activamente nos ensayos e concertos propostos.

9.5.5 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.5.5.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Coro é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas teña perdido o dereito á avaliación

continúa terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba seguirá o mesmo protocolo do exame extraordinario de setembro descrito nesta programación.

9.5.5.2 Probas extraordinarias de setembro

Éste, constará de dúas partes:

1.- Repertorio:

O alumnado escollerá para a súa execución catro obras de entre as traballadas durante o curso. Primeiro cantará a súa parte individualmente e despois interpretará a obra en conxunto. Este conxunto, que deberá ser aportado polo alumnado, constará de un cantor por voz. O repertorio escollido terá que ser notificado ó profesor correspondente como mínimo 24 horas antes do exame. O profesor non estará obrigado a dirixir o conxunto presentado.

2.- Lectura a primeira vista:

O alumno disporá de 5 minutos para ler e analizar un fragmento vocal non necesariamente correspondente ao repertorio traballado durante o curso. Durante este período de preparación, o alumno non poderá entoar o fragmento nin axudarse de ningún instrumento. Posteriormente executará individualmente o fragmento axudado exclusivamente dun diapasón para coller o tono.

9.5.6 Recursos didácticos

- Aula de acordo ás necesidades da materia.
- Piano.
- Arquivo de partituras corais e fonoteca.
- Equipo de audiovisuais.
- Cadeiras e atrás.

9.6 Curso: 6º de grao profesional

9.6.1 Obxectivos

As ensinanzas de coro dos estudos profesionais de música han ter como obxectivo contribuir a desenvolver no alumnado as capacidades seguintes:

- Familiarizarse coa linguaxe xestual propio da dirección coral.
- Controlar de xeito consciente o mecanismo respiratorio e a emisión vocal para enriquecer as posibilidades tímbricas e proporcionarlle a voz capacidade de resistencia.
- Utilizar o oído interno como base da afinación, da audición harmónica e da interpretación musical.
- Decatarse da importancia de escoitar o conxunto e de integrarse nel para contribuir á unidade sonora.
- Coñecer a través da práctica coral tanto a música da nosa tradición occidental como a doutras culturas, facendo así patente a súa importancia na formación integral da persoa e afondando no coñecemento dos estilos e dos recursos interpretativos de cada un deles.
- Recoñecer os procesos harmónicos e formais a través do repertorio vocal.
- Ler a primeira vista cun nivel que permita a montaxe fluída das obras.
- Participar na planificación e na realización en equipo de actividades corais valorando as achegas propias e alleas en función dos obxectivos establecidos, amosando unha actitude flexible e de colaboración, e asumindo responsabilidades no desenvolvemento das tarefas.

9.6.2 Contidos

- Respiración, entoación, articulación e resonancia como elementos básicos da emisión vocal.
- Vocalizacións, entoación de acorde e cadencias para desenvolver o oído harmónico e a afinación.
- Práctica da memoria como elemento reitor da interpretación.
- Desenvolvemento da audición interna como elemento de control da afinación, da calidade vocal e da cor sonora do conxunto.
- Entoación de intervalos consonantes e disonantes nun grao de complexidade alto para afianzar a afinación.

- Práctica da lectura a vista.
- Análise e interpretación de repertorio de estilo polifónico e contrapuntístico a tres, catro e a máis voces mixtas, con ou sen acompañamento instrumental.
- Adquisición progresiva da seguridade persoal no exercicio do canto coral.
- Valoración do silencio como marco da interpretación.
- Interpretación dos textos que favorezan o desenvolvemento da articulación, a velocidade e a precisión rítmica.
- Análise e interpretación de obras de repertorio coral de diferentes épocas, estilos, xéneros e ámbitos culturais.
- Protocolos de concerto.

9.6.3 Avaliación

En termos xerais, a avaliación terá un carácter eminentemente formativo co fin de detectar as dificultades no instante en que se produzan e ofrecer medidas de reforzo en calquera momento do curso.

Para elo utilizaranse procedementos e ferramentas variados que permitirán valorar o que se quere medir en cada caso, e que serán determinados polo propio profesor/a en función da adecuación cos obxectivos e os contidos que pretenda avaliar.

A avaliación do proceso de aprendizaxe rexirase por unha serie de principios xerais como son a obxectividade, tendo en conta a dificultade de avaliar unha disciplina artística, a transparencia, xa que se aplicarán os criterios de calificación contidos nesta programación didáctica, e a accesibilidade, dado que alumnado e familias disporán de toda a información relacionada coa súa avaliación ao longo de todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe sin limitarse unicamente á calificación trimestral ou final.

9.6.3.1 Criterios de avaliación

- Reproducir en cuarteto –ou o correspondente reparto– calquera das obras programadas durante o curso. (Mediante este criterio tratase de valorar a seguridade para interpretar a propia parte, xunto coa integración equilibrada no conxunto, así como a capacidade de articular e afinar con corrección).
- Reproducir calquera das obras programadas durante o curso en conxunto de tres ou máis membros por corda. (Este criterio trata de avaliar a capacidade para adecuar todos os elementos da interpretación a eficacia do conxunto e a actitude de colaboración entre os participantes).

- Repentizar obras homofónicas de mediana dificultade. (Con este criterio preténdese avaliar a capacidade de relacionar a afinación co sentido tonal e a destreza de lectura a vista).
- Repentizar unha obra polifónica de carácter contrapuntístico de mediana dificultade. (Tratase de avaliar a capacidade de integración na lóxica do discurso musical a través dos xogos imitativos).
- Preparar unha obra en grupo, sen a dirección do profesorado. (Este criterio trata de valorar a capacidade para aplicar os coñecementos dos elementos que interveñen na interpretación de xeito adecuado co estilo elixido).
- Entoar acordes a catro voces en estado fundamental a partir do diapasón, ampliando progresivamente a dificultade e variando o son de referencia. (Con este criterio tratase de avaliar a capacidade para que cada membro do coro pense nun tempo mínimo o son que lle corresponde e o reproduza de forma afinada).

9.6.3.2 Mínimos esixibles

Os obxectivos mínimos son, o dominio mínimo de cada obxectivo correspondente a este curso.

9.6.3.3 Procedementos e ferramentas de avaliación

- Ensayo do repertorio na clase.
- Estudo do repertorio na casa.
- Realización de concertos e audicións.
- Observación da participación do alumnado con respecto ós puntos anteriores.
- Entonación individual, a petición do profesor, de fragmentos do repertorio.

9.6.3.4 Criterios de cualificación

- Ó tratarse dunha materia puramente práctica, a cualificación realizarase a través dos seguintes criterios:
- Asistencia puntual a clase. (40% da nota global)
- Estudo das partituras na casa. Para avaliar o estudo individual que cada un dos alumnos fai das partituras fóra da clase, o profesor poderá pedir que os alumnos canten individualmente durante a clase pequenos fragmentos das obras a traballar. (30% da nota global)
- Participación activa no ensaio. (10% da nota global)

- Participación correcta nos concertos. (20% da nota global). Isto implica:
  1. Traer as partituras correctamente ordenadas na carpeta.
  2. Cantar correctamente as obras.
  3. Traer a indumentaria adecuada para cada concerto, incluíndo a carpeta.
  4. Cumprir cos horarios que se determinen para cada concerto.
  5. O profesorado de coro poderá decidir a participación nos concertos daquel alumnado que sobrepase o número de faltas de asistencia.

9.6.4 Medidas de recuperación

Estas medidas serán necesarias no caso de que o alumnado non acade os obxectivos mínimos esixibles ou perda o dereito á avaliación continua por acumulación de faltas. Considerarase que o alumnado perde o dereito á avaliación continua cando acumula 3 faltas nun mesmo trimestre ou 9 no total do curso.

9.6.4.1 Procedementos de recuperación ordinarios

Coro é unha materia presencial na que se realiza unha avaliación continua do alumnado a través dos criterios de avaliación expostos con anterioridade. O alumnado que falte reiteradas veces a clase non poderá ser avaliado dun xeito continuo polo que perderá o dereito a unha avaliación continua.

O alumnado que por estas faltas teña perdido o dereito á avaliación continua terá dereito a un exame alternativo ó final de curso, no mes de Xuño. Esta proba seguirá o mesmo protocolo do exame extraordinario de setembro descrito nesta programación.

9.6.4.2 Probas extraordinarias de setembro

Éste, constará de dúas partes:

1.- Repertorio:

O alumnado escollerá para a súa execución catro obras de entre as traballadas durante o curso. Primeiro cantará a súa parte individualmente e despois interpretará a obra en conxunto. Este conxunto, que deberá ser aportado polo alumnado, constará de un cantor por voz. O repertorio escollido terá que ser notificado ó profesor correspondente como mínimo 24 horas antes do exame. O profesor non estará obrigado a dirixir o conxunto presentado.

2.- Lectura a primeira vista:

O alumno disporá de 5 minutos para ler e analizar un fragmento vocal non necesariamente correspondente ao repertorio traballado durante o curso. Durante este período de preparación, o alumno non poderá entoar o fragmento nin axu-

darse de ningún instrumento. Posteriormente executará individualmente o fragmento axudado exclusivamente dun diapasón para coller o tono.

9.6.5 Recursos didácticos

- Aula de acordo ás necesidades da materia.
- Piano.
- Arquivo de partituras corais e fonoteca.
- Equipo de audiovisuais.
- Cadeiras e atrás.

10. Procedementos de avaliación e seguimento da programación didáctica

---

Seguindo as instrucións que se recollen no artigo 2º da orde do 8 de Febreiro de 2008 pola que se regula a avaliación e cualificación do alumnado que cursa as ensinanzas profesionais de música na Comunidade Autónoma de Galicia, e que indican que “[...]a avaliación terá un carácter formativo e orientador do proceso educativo e proporcionará unha información constante que permita mellorar tanto os procesos coma os resultados da intervención educativa[...]”, este departamento leva a cabo unha tripla avaliación: do proceso de aprendizaxe (que se desenvolveu no apartado correspondente de cada curso), da programación didáctica e da nosa labor docente.

O seguimento e avaliación das programacións será rexistrado por cada docente e tratado nas reunións periódicas do departamento, quedando constancia na acta daquelas desviacións e modificacións acordadas. Estas ideas e propostas de mellora serán incluídas na memoria final do departamento, xa que servirán de base para a elaboración da programación didáctica do vindeiro curso.

Por outra banda, a misión da Comisión de Coordinación Pedagóxica será a de garantir que as programacións didácticas dos distintos departamentos presenten coherencia secuencial entre todas elas, e indicar, se é o caso, as modificacións pertinentes que deberán ser realizadas polos departamentos.

Dende a materia de Coro, vinculada ó Departamento de Conxunto, para avaliar a nosa programación didáctica teremos en conta os seguintes aspectos:

- 1. Obxectivos:** Adecuación ás necesidades específicas do alumnado e do Proxecto Educativo do Centro
- 2. Contidos:** Validez na súa elección con respecto aos obxectivos plantexados e adecuación ao nivel do alumnado
- 3. Actividades:** Atención á diversidade das capacidades e adecuación aos intereses do alumnado e aos seus ritmos de aprendizaxe
- 4. Criterios metodolóxicos:** A adecuación e coherencia dos mesmos
- 5. Os medios e recursos:** Avaliación dos criterios para a elección dos medios e recursos didácticos e a súa adecuación aos obxectivos propostos.
- 6. A avaliación:** Comprobarase a idoneidade e a adecuación entre criterios de avaliación, técnicas e procedementos, así como entre os criterios de avaliación, contidos e obxectivos
- 7. Alumnado:** A relación co alumnado, ademais do clima de convivencia e traballo.

11. Procedementos para realizar a avaliación interna do departamento

---

Do mesmo xeito que se indica no punto anterior, a avaliación do labor docente supón un dos tres elementos a avaliar dentro do noso sistema educativo xunto co proceso de aprendizaxe e a programación didáctica.

Será misión do profesorado realizar a análise dos datos que obteña tras a avaliación do alumnado e da programación didáctica para realizar as diferentes adaptacións ou adecuacións das estratexias metodolóxicas co fin de mellorar os resultados acadados.

Para levar a cabo este proceso contarase tamén coa análise das enquisas de satisfacción do alumnado como vía alternativa ás clases para obter datos directos relativos á súa función.

Nas reunións do departamento trataranse todos estes puntos ademais dos que o profesorado considere relevantes, sen descoidar aspectos como os recursos materiais e persoais dos que dispón o propio departamento para ofrecer unha ensinanza de calidade, trasladando á Comisión de Coordinación Pedagóxica todo aquilo que se estime oportuno.

12. ANEXOS

12.1 Probas de acceso 1º de grao profesional

Consultar o documento de información das probas de acceso ao centro. Disponible na páxina web do centro.